

Fimlab

Pikku-Labbis käy laboratoriossa

Tervetuloa verikokeeseen ja sydänfilmiin!

An illustration of a dog in a hospital bed being visited by its mother dog. The dog in the bed is a small, light brown dog with dark brown ears and a blue bow on its head. It has a sad expression and is lying under a blue blanket. The mother dog is a larger, light brown dog with dark brown ears, sitting on the edge of the bed and looking at the dog in the bed. The background is a pink wall with a string of colorful triangular flags hanging from the top. A speech bubble from the dog in the bed says "Isi, minua jännittää se latoraborio!". On the right side of the image, there is a dark blue vertical panel with white text. The text explains that the dog is in the hospital because it is sick and its mother is worried. It also explains that a laboratory is a place where tests are done to find out what is wrong with the dog and what medicine it needs.

*Isi, minua jännittää
se latoraborio!*

Pikku-Labbis on allapäin. Hän on kipeä ja olo on keho. Isi silittelee pikkuisensa poskennukkaa.

– Tutkimusten jälkeen olosi varmasti paranee, koska sitten tiedetään, mistä pipi johtuu, isi rohkaisee.

Pikku-Labbista jännittää. Mikä se semmoinen laboratorio oikein on ja mitä siellä tehdään?

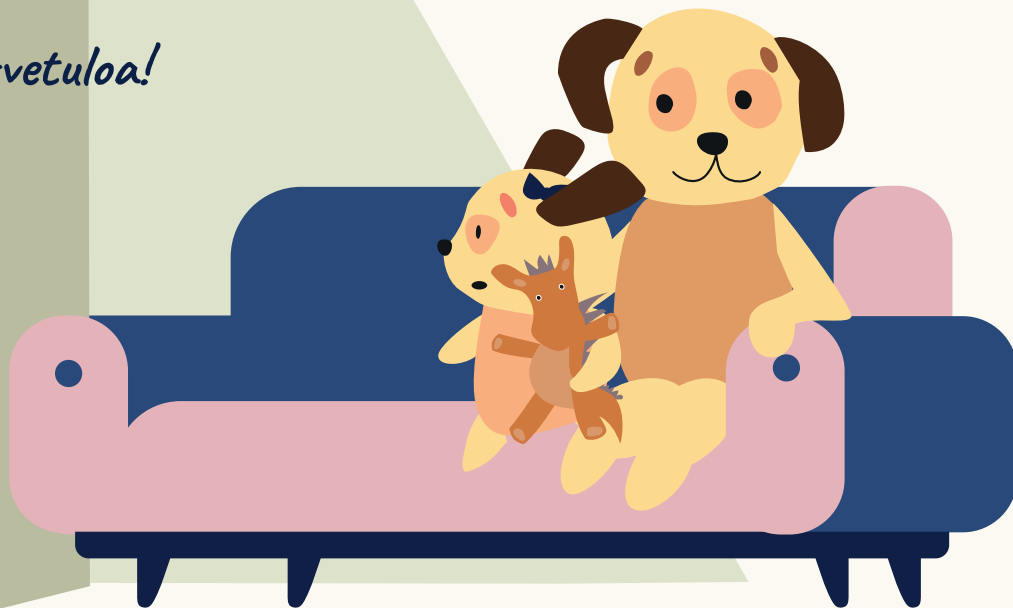
– Laboratorio on tutkimuspaikka, jossa verikoe ja sydänfilmi otetaan. Tutkimusten avulla saadaan selville, oletko sinä kipeä ja tarvitsetko jotakin lääkettä, isi kertoo.

Pikku-Labbis odottaa omaa vuoroaan. Isin kainalossa on turvallista olla. Myös Pikku-Labbiksen kaveri, pehmodrontti, halusi tulla mukaan, koska sitäkin kiinnostaa, mitä laboratoriossa tapahtuu. Pehmodronttia vähän jännittää, ja niinpä Pikku-Labbis pitää siitä oikein tiukasti kiinni.

Pian oven takaa ilmestyy iloiset kasvot.
– Tervetuloa verikokeeseen, Pikku-Labbis!

Tervetuloa!

Pikku-Labbis istuu isin kanssa
näytteenottotuoliin ja katselee ympärilleen.
Niin paljon kaikkea mielenkiintoista katsottavaa!

– Laitetaanpa tällainen kuminauha eli staassi
tassusi ympärille, kas näin. Se pikkaisen kiristää.
Staassin avulla verisuonet näkyvät paremmin,
hoitaja juttelee ja puhdistaa näytteenottokohdan
pienellä lapulla.

Hoitaja näyttää neulaa, jolla verinäyte otetaan.
Pikku-Labbista jännittää nyt toden teolla. Isi pitää
Pikku-Labbiksen tassusta kiinni ja kuiskaa:

– Hyvin se menee, kainaloiseni.

Pikku-Labbis puristaa silmänsä kiinni. Tassun
varressa tuntuu pieni pistos. Ja sitten, Pikku-
Labbis odottaa, sitten ei tunnukaan enää mitään.
Pikku-Labbis raottaa silmiään ja näkee, kuinka
pieni näyteputki täyttyy tummanpunaiseksi.

– Oletpa sinä reipas, Pikku-Labbis!
Hienosti meni! Katsopas, tästä
laitetaan vielä pieni lappunen
pistoskohdan päälle, hoitaja hymyilee.

Nyt näyte on otettu. Vähän se nippasi, mutta
menipä se nopeasti. Pikku-Labbis saa valita
tarran muistoksi uudesta kokemuksesta ja
urheudesta.

*Pehmodrонтtikin
haluaa piikin ja
laastarin!*

Verikokeen jälkeen Pikku-Labbis suuntaa isin kanssa seuraavaan odotushuoneeseen. Isi sanoo, että pian Pikku-Labbis pääsee pötköttelemään sydänfilmihuoneen hoitopöydälle. Pikku-Labbista naurattaa. Eihän pöydällä voi pötkötellä! Hassu isi.

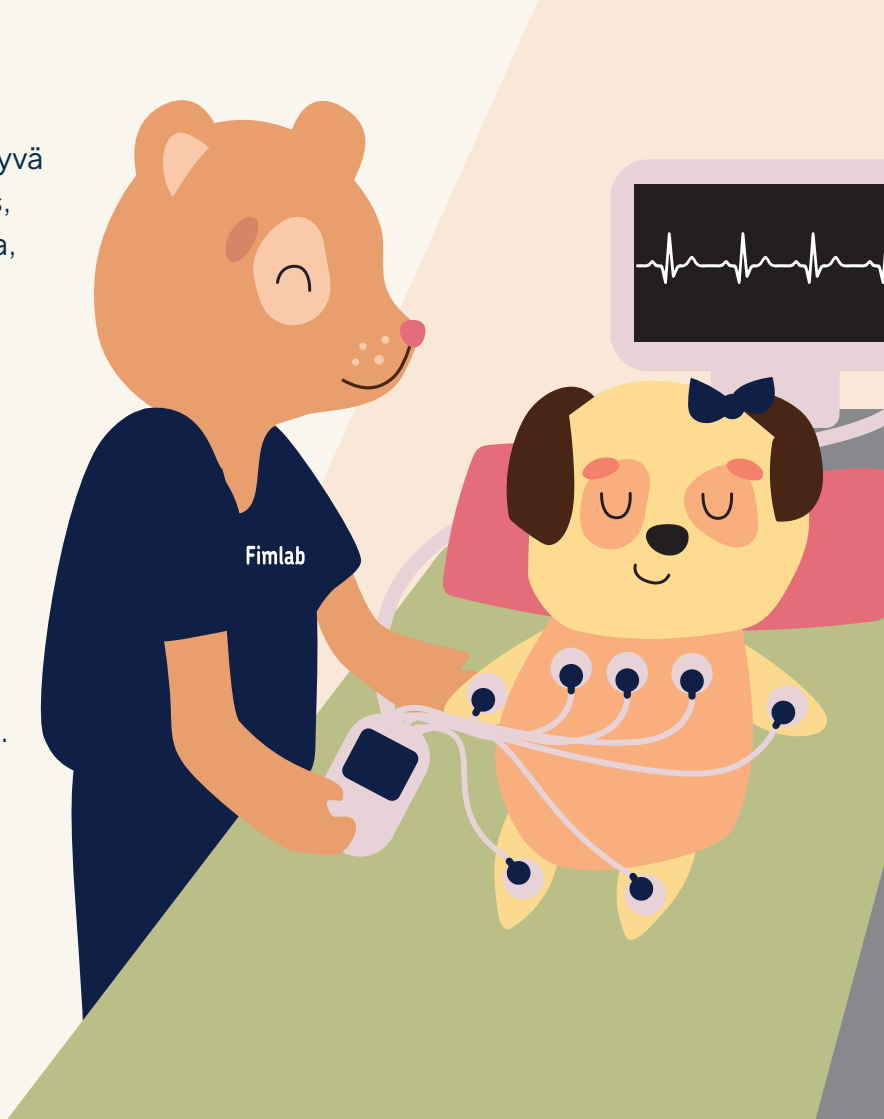
– Isi, pehmodronttia ei jännitä enää,
Pikku-Labbis sanoo.

Reipas drontti!

– Hei, Pikku-Labbis! Oletkin ehtinyt hetken istuskella odottamassa, joten nyt on oikein hyvä hetki tulla sydänfilmiin. No niin, katsotaanpas, kuinka lötkönä pötkönä oikein osaatkaan olla, hoitaja juttelee.

Ja kyllä, sen Pikku-Labbis osaa. Lötköksi pötköksi muuttuminen on Pikku-Labbiksen salainen erityistaito. Hokkus, pokkus, makarooni-okkus!

Pikku-Labbis katselee tarkasti, kun laboratoriohoitaja kiinnittää tarroja Pikku-Labbiksen rintakehälle, ranteisiin ja nilkkoihin. Kun tarrat ovat paikoillaan, niihin kiinnitetään vielä johdot.

Pu-pum, pu-pum, sykähtelee Pikku-Labbiksen sydän. Samaan tahtiin sydänfilmi eli EKG tutkii Pikku-Labbiksen sydäntä ja piirtää sydämen pamppailusta käyrää koneen näytölle. Sydämen pamppailun eli sykkeen piirtämää kuvaa tutkimalla nähdään, toimiiko kaikki, kuten pitääkin.

– Osaitpa todella olla hienosti paikoillasi! hoitaja kehuu ja irrottaa Pikku-Labbikseen sydänfilmin ajaksi liimatut tarrat.

Ennen kuin Pikku-Labbis ehtii tutkimus-huoneen ovelle, hoitaja ojentaa hänelle jotakin.

– Muistoksi tästä käynnistä saat valita vielä mieluisesi tarran kotiin viemisiksi.

Pikku-Labbiksen jännä retki
laboratoriossa meni nopeasti.
Reipas pikku-Labbis on ylpeä
uusista kokemuksistaan,
laastarista ja tarroista sekä
saamistaan kehuista. Olo
on kuin uljaalla ja urhealla
leijonalla.

– Isi, mitä seuraavaksi tapahtuu?
Pikku-Labbis pohtii.

Isi kertoo, että nyt näyte ja
sydänfilmi tutkitaan, ja että
muutaman päivän päästä
lääkäri soittaa ja kertoo,
kuinka Pikku-Labbiksen olo
saadaan paremmaksi.

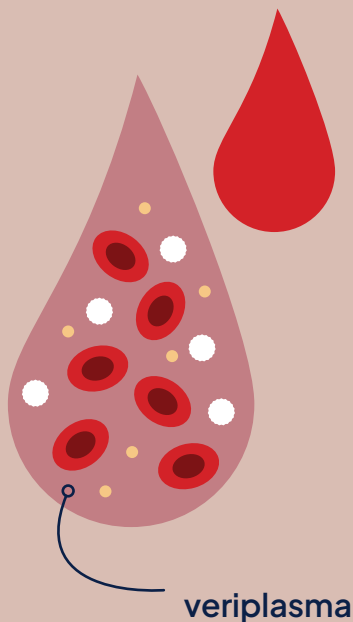
*Kotona on pehmodrontin
vuoro päästä tutkimuksiin!*

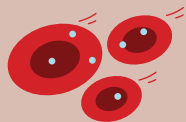
Mitä veri on ja mitä se tekee?

Ihmiskeho on ihmeellisen hieno kokonaisuus, ja siksi siitä on pidettävä hyvää huolta. Toisinaan kehossamme tapahtuu asioita eri tavalla kuin pitäisi. Tällöin olo on usein keho ja kipeä. Laboratoriokokeilla saadaan vinkkejä siihen, kuinka olo voidaan parantaa.

Veri on punaista nestettä, joka kulkee verisuonissa. Veren kautta keho saa happea ja ravinteita. Suurin osa verestä on veriplasmaa. Veren eri solut, eli punasolut, valkosolut ja verihiutaleet, uivat veriplasmassa.

veriplasma

Punasolut ovat happea kuljettavia pikakiitureita. Kun hengitetään sisään, happea virtaa keuhkoihin. Punasolut kiitävät keuhkoihin ja nappaavat happea kyytiinsä. Punasoluissa happi matkustaa rautaisessa istuimessa, jota sanotaan hemoglobiiniksi. Punasolun kyydissä happi pääsee kiertoajelulle ympäri kehoa.

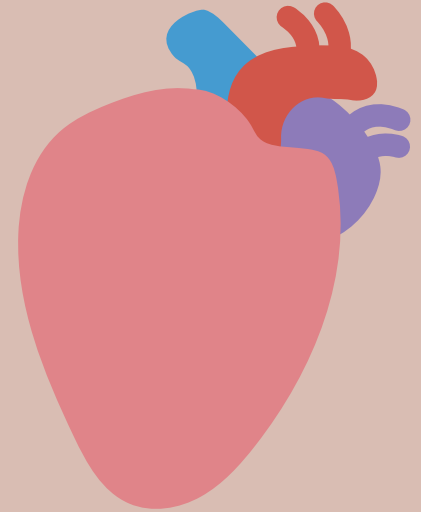
Valkosolut ovat kehon pikkuninjoja, jotka puolustavat elimistöä erilaisilta pöpöiltä eli taudinaiheuttajilta.

Verihiutaleet auttavat veren hyytymisessä. Kun ihoon tulee haava, verihiutaleet kiiruhtavat paikalle, tarttuvat toisiinsa ja muodostavat tiheän verkon, johon muu veri hiljalleen hyytyy. Näin syntyy rupi.

Mikä on sydän ja kuinka sitä tutkitaan?

Sydän on rinnassasi pamppaileva elin, jonka tehtävänä on kierrättää verta joka puolelle kehoa. Sydämen pamppailua sanotaan sykkeeksi.

Verisuonet ovat ihon alla olevia kapeita ja pitkiä tunneleita, joita pitkin veri ja siinä olevat tärkeät aineet pääsevät perille kehon jokaiseen osoitteeseen.

Sydämen toimintaa tutkitaan **sydänfilmillä eli EKG:llä**. Tutkimuksen ajaksi rintaan, nilkkoihin ja ranteisiin liimattavia tarroja kutsutaan elektrodeiksi. Elektrodien ja niihin kiinnitettävien johtojen avulla sydämen syke saadaan piirtymään kuvaksi koneen näytölle. Syke näkyy kuvassa mutkittelevana viivana eli sydänsähkökäyränä. Käyrää tutkimalla nähdään, kuinka sydän toimii.

Tervetuloa lapsen kanssa laboratorioon!

Fimlab

Vinkkejä vanhemmille

Käynti laboratoriossa on lapselle jännittävä kokemus. Lapselle kannattaa kertoa tutkimuksista etukäteen, koska valmistautuminen vähentää laboratoriokäyntiin liittyvää pelkoa ja jännitystä. Tämä kirjanen on tarkoitettu avuksi valmistautumiseen.

Ennen tuloa

Varaathan ajan ennen näyttteenottoa. Lapsille varataan aika osiosta "Verikokeet ja/tai virtsatutkimukset ja/tai sydänfilmi (EKG)" tai kaksi peräkkäistä aikaa osiosta "Verikokeet".

Kerro lapselle etukäteen, että pistäminen voi hetkellisesti sattua tai kirpaista. On tärkeää, ettei tämä tule lapselle yllätyksenä. Pistoskohta on mahdollista puuduttaa ennen näyttteenottoa. Apteekissa ilman reseptiä myytävät puudutevoiteet sopivat tähän tarkoitukseen. Levitä "taikarasvaa" pakkauksen ohjeen mukaisesti molempiin kyynärtaipeisiin ennen näyttteenottoon tuloa.

Näytteenotto

Huomion suuntaaminen toisaalle näyttteenoton aikana voi auttaa lapsen jännitykseen. Lapsi voi ottaa esimerkiksi oman lelun mukaan laboratorioon. Voit myös hyräillä tai laulaa lapselle tuttua laulua.

Muista!

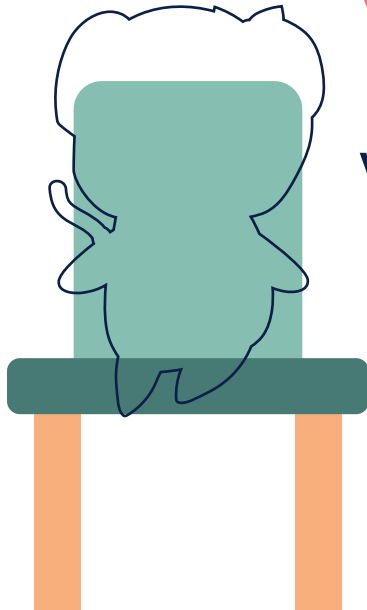
Vanhemman rauhallisuus näyttteenoton aikana on tärkeää, koska jännittäminen tarttuu lapseen. Halutessaan vanhempi voi jäädä odotushuoneeseen näyttteenoton ajaksi.

Lue lapselle aiheeseen liittyviä satuja jännityksen hälventämiseksi. Kirjavinkkejä:

- Veriputken matka laboratoriossa, Tarja Friman, 2024
- Veera lääkäriässä, Aino Havukainen ja Sami Toivonen, 2012
- Roosa sairaalassa, Tuula Portin ja Susanna Sinivirta, 2016
- Aut, tohtori Tilkka!, Annet Rudolph, 2016

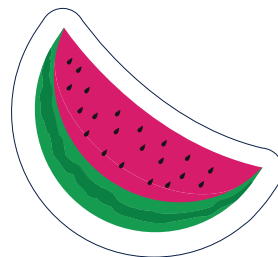
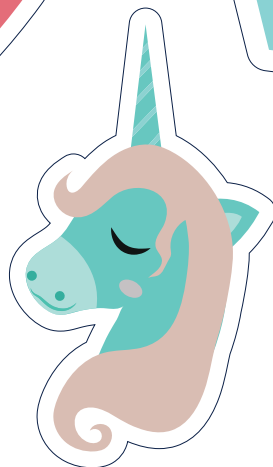
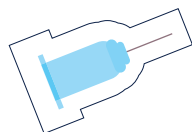
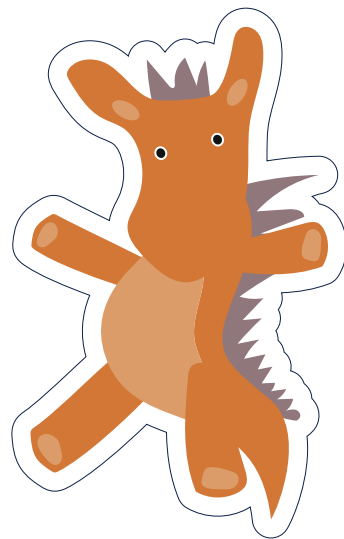
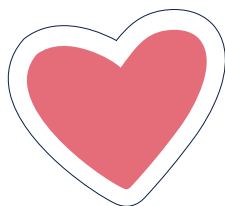
Nyt on sinun vuorosi kertoa,
kuinka Pikku-Labbis vierailee
laboratoriossa ja mitä siellä
tapahtuu! Liimaa tarrat haluamillesi
paikoille ja keksi, millaisia asioita
Pikku-Labbis pohtii ja kokee
vierailunsa aikana.

Verikoe

Sydänfilmi

Fimlab

